

הוראות בנק ישראל

חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954

הוראות בדבר נכסים נזילים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 49 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954¹, ולאחר התייעצות עם הוועדה ובאישור הממשלה, אני מורה לאמור:

1. בסעיף 1 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957², אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

תיקון
סעיף 1

"(ד) לענין קביעת שיעור הנכסים הנזילים שעל מוסד בנקאי להחזיק בהתאם להוראות אלה, ייחשבו פקדון כהגדרתו בפרק השני להוראות אלה ופקדון במטבע חוץ כהגדרתו בפרק השלישי להוראות אלה המוחזקים בסניף של המוסד הבנקאי שבאזור, כהגדרתו להלן, כאילו הם מוחזקים במוסד הבנקאי בישראל; ואילו לענין סוגי הנכסים הנזילים שעל המוסד הבנקאי להחזיק בהתאם לסעיפים 9–12 להוראות אלה, ייחשבו מטבע ישראלי וכן מטבע חוץ המוחזקים בסניף של מוסד בנקאי כאמור כאילו הם מוחזקים במוסד הבנקאי בישראל.

לענין סעיף קטן זה —

"אזור" — שטח המוחזק על ידי צבא הגנה לישראל אשר לא חלים בו המשפט, השיפוט והמינהל של מדינת ישראל;
"סניף" — מקום עסקים של מוסד בנקאי ב"אזור".

2. תחילתן של הוראות אלה היא ביום ב' בשבט תשכ"ח (1 בפברואר 1968).

תחילה

3. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון), תשכ"ח—1968".

השם

כ"ט בטבת תשכ"ח

30 בינואר 1968

דוד הורוביץ
נגיד בנק ישראל

דברי הסבר

בהתאם לתיקון הנ"ל שייכנס לתוקפו ביום ב' בשבט תשכ"ח (1.2.68), חייב מוסד בנקאי בישראל לקיים את הוראות הנזילות גם לגבי סניפיו באזורים המוחזקים על ידי צה"ל כאילו סניפים אלה בישראל.

¹ ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 192.

² ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 1736, תשכ"ה, עמ' 2213; ק"ת 1990, תשכ"ז, עמ' 1310.

חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954 *

הוראות בדבר נכסים נזילים¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 49 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954², ולאחר התייעצות עם הוועדה ובאישור הממשלה, אני מורה לאמור:

פרק ראשון: מ ב ו א

1. (א) בהוראות אלה, למעט סעיפים 1 (ב) ו-2 (א) (4), "מוסד בנקאי" — לרבות מוסד כספי שהוראות אלה חלות עליו מכוח צו בנק ישראל (מוסדות כספיים), תשכ"ב—1962³.
- (ב) הוראות אלה לא יחולו על מוסד בנקאי שאינו עוסק בעסקי בנק כמשמעותם בפקודת הבנקאות, 1941⁴, ואינו עוסק בקבלת כספים בפקדון; לענין סעיף זה לא ייחשבו כפקדונות — פקדון של הממשלה או של הנהלת הסוכנות היהודית לארץ ישראל, או של כל מוסד אחר שאושר לצורך זה על-ידי בנק ישראל, שהופקד במוסד בנקאי כאמור על מנת להלוותו לפלוני, וכן פקדון שהופקד בו במסגרת תכנית חסכון שאושרה לענין זה על-ידי בנק ישראל.
- (ג) כל מקום בהוראות אלה שמדובר בו במוסד בנקאי — למעט מוסד בנקאי כאמור בסעיף קטן (ב).

הגדרה
ותחולה

פרק שני: נכסים נזילים מפקדונות במטבע ישראלי

- 1א מוסד בנקאי יחויק בכל עת מכל התחייבות במטבע ישראלי על-פי הלואה או פקדון (בפרק זה — פקדון), למעט פקדון שהפקיד אצלו מוסד בנקאי אחר בישראל, נכסים נזילים, לפי ההרכב המפורט בסעיף 3, בשיעורים אלה:
- (1) ב ט ל ה
- (2) מסכום כל פקדון המופקד אצלו, למעט פקדון שלגביו נקבעה במפורש הוראה אחרת, ומסך-כל הכספים שהוא מחויק על-מנת לפרוע מהם, עם דרישה, פקודת תשלום או שיקים שמשך על עצמו 65%
- (3) מסכום כל פקדון אשר לפי תנאיו אין המפקיד רשאי לגבותו לפני תום ששה חודשים מיום ההפקדה ולא גבה אותו למעשה לפני תום אותה תקופה 10%

שיעורי
נכסים
נזילים

*זהו הנוסח המלא של הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957, הכולל את התיקונים שפורסמו עד היום. נוסח זה בא במקום הנוסח שצורף לחוזרי 189/06 מיום ב' באב תשכ"ו (19 ביולי 1966). כמו כן מצורף בזה נוסח מתוקן של הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ו—1966.

¹ ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 849, תשי"ט, עמ' 424; ק"ת 1004, תשי"ד, עמ' 987; ק"ת 1075, תשכ"א, עמ' 440; ק"ת 1122, תשכ"א, עמ' 1309; ק"ת 1163, תשכ"א, עמ' 1975; ק"ת 1200, תשכ"ב, עמ' 16; ק"ת 1355, תשכ"ב, עמ' 2528; ק"ת 1402, תשכ"ג, עמ' 776; ק"ת 1432, תשכ"ג, עמ' 1270; ק"ת 1459, תשכ"ג, עמ' 1648; ק"ת 1511, תשכ"ד, עמ' 249; ק"ת 1736, תשכ"ה, עמ' 2213; ק"ת 1869, תשכ"ו, עמ' 1752; ק"ת 1889, תשכ"ו, עמ' 2144; ק"ת 1928, תשכ"ו, עמ' 2805; ק"ת 1955, תשכ"ז, עמ' 341; ק"ת 1969, תשכ"ז, עמ' 977; ק"ת 1990, תשכ"ז, עמ' 1310.

² ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 192.

³ ק"ת 1330, תשכ"ב, עמ' 2183; ק"ת 1692, תשכ"ה, עמ' 1467.

⁴ ע"ר 1941, תוס' 1, מס' 1134, עמ' 69; ס"ח 444, תשכ"ה, עמ' 50.

(4) מסכום כל פקדון המופקד אצלו בקשר לפתיחת אשראי דוקומנטרי, ושיש להפקידו במוסד בנקאי לפי הוראות יבוא כלליות הכלולות בפרק XV/ג להוראות המפקח על מטבח חוץ. 100%

(5) מסכום כל פקדון המופקד אצלו על-ידי הממשלה על מנת להלוותו לפלוני, למעט סכום שהילוהו כך וטרם סולק 90%

(6) מסכום כל פקדון שהופקד אצלו לזכות הממשלה או לזכות חברת השילומים על-ידי אדם שקיבל את הסכום לצורך זה בהלוואה ממנו, למעט אותו חלק מסכום הפקדון השווה ליתרת ההלוואה האמורה שטרם סולקה 90%

(7) מסכום כל פקדון שהפקידו אצלו הסוכנות היהודית לא"י או מוסד אחר שאושר לצורך זה על-ידי בנק ישראל, על מנת להלוותו לפלוני, למעט סכום שהילוהו כך וטרם סולק 90%

(8) מסכום כל פקדון המופקד אצלו על מנת לרכוש בו ניירות-ערך מאמיסיה, ושיש להפקידו לפי תנאי אותה אמיסיה, למעט פקדון כאמור המופקד אצלו בהתאם לפסקה (1) 65%

1ב בטל

2. (א) נכסים נזילים לצורך פרק זה, הם:

(1) פקדון עובר ושב בבנק ישראל;

(2) פקדון אחר בבנק ישראל;

(3) מטבע ישראלי המוחזק בידי המוסד הבנקאי;

(4) בטלה

(5) שטרי אוצר שהוצאו לפי פקודת שטרי אוצר, תש"ט—1948⁵;

(6) בטלה

(ב) היה נכיון משנה שביצע מוסד בנקאי בישראל במסגרת קרנות למימון יצוא כמשמעותן בסעיף 1ב* פחות מנכיון המשנה שהיה רשאי לבצעו כאמור או עודף עליו—ההפרש שבין שני הנכיונות יוקף לחשבון הנכסים הנזילים כאמור בסעיף קטן (א), והם יגדלו במקרה הראשון או יפחתו במקרה השני, לפי הענין.

3. נכסיו הנזילים יחזיק מוסד בנקאי לפי הרכב זה:

(1) בפקדונות עובר ושב במטבע ישראלי בבנק ישראל—

(א) 18% לפחות מסך-כל הפקדונות האמורים בסעיף 1א

פיסקאות (2), (4), (5), (6) ו-(7); וכן

(ב) 10% לפחות מפקדון כאמור בסעיף 1א פסקה (3)

הכל כפי שהיו מופקדים במוסד הבנקאי בגמר יום העסקים שקדם, ובלבד שלגבי מוסד כספי המגיש דינים וחשבונות חודשיים על נכסיו הנזילים לפי סעיף 2

(2) "לדרישה בדבר הגשת דינים וחשבונות"⁶ יחושבו הפקדונות שעליו

להחזיק לפי הפקדונות שהיו מופקדים באותו מוסד כספי בגמר העסקים ערב היום הראשון לחודש שחלף;

סוגי
נכסים
נזילים

הרכב
הנכסים
הנזילים

⁵ ע"ר תש"ט, תוס' א', מס' 27, עמ' 1.

* "קרנות למימון יצוא"—קרנות שאושרו לענין זה על-ידי הנגיד.

⁶ י"פ 1271, תשכ"ו, עמ' 1460.

(2) הנכסים הנזילים האחרים המפורטים בסעיף 2 (א) (2) עד (5) — כל שאר הנכסים הנזילים שהמוסד חייב להחזיק ושאינם מוחזקים בפקדונות עובר ושב במטבע ישראלי בבנק ישראל.

4. ב ט ל

5. ב ט ל

6. על אף האמור בפרק זה, יהיה מוסד בנקאי רשאי להפחית את הנכסים הנזילים שעליו להחזיק לפי פרק זה בסכום ההלוואות שנתן באישור בנק ישראל לענין סעיף זה, וזמן פרעונם טרם הגיע, ובלבד שלא יפחית סכום העולה על הסכום שנקבע על ידי הנגיד בהודעה ברשומות. לענין ההפחתה כאמור רשאי הנגיד לקבוע כי ההלוואות שאושרו כאמור יכללו סכום למימון יצוא בשיעור שנקבע באותה הודעה (להלן — הלוואות לייצוא).

הפחתת
הנכסים
הנזילים
במקרים
מסויימים

7. הנגיד רשאי לקבוע, בהודעה ברשומות, כי אם פחתה, בגמר העסקים ביום האחרון של השבוע, יתרת ההלוואות לייצוא שנתן מוסד בנקאי מן השיעור המפורש באותה הודעה, יגדל סכום הנכסים הנזילים שעל אותו מוסד בנקאי להחזיק בבנק ישראל על-פי סעיף 3(1), במשך כל השבוע שלאחר אותו שבוע, בסכום השווה להפרש שנוצר כאמור; לענין סעיף זה — "שבוע" — שבוע המתחיל ביום חמישי ומסתיים ביום הרביעי שלאחריו.

הלוואות
לייצוא

פרק שלישי: נכסים נזילים מפקדונות במטבע חוץ

8. מוסד בנקאי יחזיק בכל עת מכל התחייבות במטבע חוץ על פי הלוואה או פקדון (בפרק זה — פקדון במטבע חוץ), למעט פקדון במטבע חוץ בקשר לאשראי דוקומנטרי, נכסים נזילים בשיעור של 100% מסכום אותו פקדון.

שיעור
נכסים
נזילים

9. (א) הנכסים הנזילים שמוסד חייב בהחזקתם לפי סעיף 8, הם — מטבע-חוץ המוחזק בידי המוסד הבנקאי או פקדון במטבע-חוץ בבנק ישראל, וכן פקדון עובר-ושב או פקדון לזמן קבוע במטבע-חוץ במוסד בנקאי אחר בישראל או מחוץ לישראל, או בידי קורספונדנט מחוץ לישראל, לפי הרכב זה:

סוגי
נכסים
נזילים
והרכבם

(1) מתוך הפקדונות ב"חשבונות במטבע-חוץ חפשיים וכבולים" כמשמעותם בפרק ו/ו1 ג להוראות המפקח על מטבע-חוץ, שהיו מופקדים במוסד הבנקאי בגמר העסקים ביום הקובע כמשמעותו בסעיף זה, פחות סכום ההלוואות במטבע-חוץ שטרם סולק לאותו תאריך, אשר נתן המוסד הבנקאי לפי סעיף 10, ובאישור בנק ישראל לצורך סעיף זה, מתוך הפקדונות כאמור שהופקדו אצלו על מנת שיתן מהם לפלוני הלוואות כאמור — 15% לפחות בפקדונות במטבע-חוץ בבנק ישראל;

(2) יתרת הנכסים הנזילים שאינם מוחזקים כאמור בפסקה (1) — במטבע-חוץ המוחזק בידי המוסד הבנקאי או בפקדון במטבע-חוץ בבנק ישראל, או פקדון עובר ושב או פקדון לזמן קבוע במטבע-חוץ במוסד בנקאי אחר בישראל או מחוץ לישראל, או בידי קורספונדנט מחוץ לישראל, או חלקה בזה וחלקה בזה.

(ב) בסעיף זה, "היום הקובע" — אחד משני אלה:

- (1) היום שקדם לראשון בחודש החולף;
- (2) יום רביעי שקדם לשבוע החולף, המתחיל ביום חמישי ומסתיים ביום רביעי שלאחריו.

(ג) מוסד בנקאי רשאי לבחור כיום הקובע באחד מן השניים לפי סעיף קטן (ב), ולשנות בחירה זו לא יותר מאשר אחת לשלושה חודשים ובתנאי שיודיע על כך בכתב

למפקח על הבנקים לפני מועד השינוי; השינוי יהא בר-תוקף מן האחד בתודש שלאחר מתן ההודעה כאמור.

10. מוסד בנקאי יהיה רשאי להפחית את סך-כל הנכסים הנזילים שהוא חייב להחזיק לפי סעיף 8 בסכום ההלוואות במטבע חוץ שנתן מתוך פקדונות במטבע חוץ או בסכום השקעותיו בניירות-ערך זרים שאושרו לענין זה על-ידי הנגיד.

הפחתת
הנכסים
הנזילים
במקרים
מסויימים

פרק רביעי: נכסים נזילים מחסכונות

11. מכל פקדון המופקד במוסד הבנקאי במסגרת תכנית חסכון שאושרה על-ידי שר האוצר על-פי חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות ממס הכנסה), תשכ"ז—1956⁷ (להלן—החסכון), יחזיק המוסד הבנקאי, על אף האמור בפרק הראשון, נכסים נזילים כמפורט בסעיף 12 בשיעורים אלה:

שיעור
נכסים
נזילים

- (1) מחסכון המופקד במסגרת תכניות חסכון ללימודים על-ייסודיים ולתכניות חסכון לחינוך גבוה שאושרו בצווים לפי חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות ממס הכנסה), תשט"ז—1956⁷ (להלן—חסכונות לתיכון ולחינוך גבוה) 100%
- (2) מחסכון אחר 85%

12. הנכס הנזיל שמוסד בנקאי חייב בהחזקתו כאמור בסעיף 11, יהיה פקדון בבנק ישראל במטבע ישראלי, שלפי תנאי הפקדתו אין להוציא מתוכו אלא סכומים אלה:

נכס
נזיל

הלוואות, ואשר בתקופה שבין ג' באייר תש"ך (30 באפריל 1960) ובין ג' בכסלו תשכ"ג (30 בנובמבר 1962) השקיע למעלה מ-70% מסך-כל החסכונות המופקדים אצלו כאמור בסעיף 11, למטרות הנקובות בפסקה זו, יראו-לגבי התקופה האמורה—את הסכום העודף על 70% כאילו הושקע בניירות-ערך כאמור בפסקה (1).

(3) לגבי חסכונות אחרים—בהלוואות למטרות פיתוח שאושרו על ידי משרד האוצר ובנק ישראל, ובלבד שסכום ההלוואות הניתן להפחתה לא יעלה בכל עת על 25% מסך-כל החסכונות המופקדים במוסד הבנקאי באותה שעה.

פרק חמישי: נכסים נזילים מפקדונות קופות תגמולים

13. בפרק זה—

הודרות

"קופה"—קופה כמשמעותה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור קרנות תגמולים, פנסיה ופיצויים), תשי"ז—1957⁸ (להלן—תקנות הקופות), שאושרה לפי הפרק השני לאותן התקנות;

- (1) מחסכונות לתיכון ולחינוך גבוה—סכום השווה ל-100% מהכספים שהמוסד הבנקאי החזיר לפי תנאי הפקדון;
- (2) מחסכונות אחרים—סכום השווה ל-85% מהכספים שהוחזרו למפקדי החסכונות מתוך חסכונותיהם;

⁷ ס"ח 201, תשט"ו, עמ' 52; ס"ח 233, תשי"ז, עמ' 156.
⁸ ק"ת 726, תשי"ז, עמ' 1826; ק"ת 1504, תשכ"ד, עמ' 144;
הערה: תקנות אלה הוחלפו על-ידי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד—1964 (ק"ת 1583, תשכ"ד, עמ' 1302; ק"ת 1706, תשכ"ה, עמ' 1693).

(3) סכומים הדרושים למוסד הבנקאי לשם השקעתם כאמור בסעיף 13, הכל לפי סוג החסכון.

13. מוסד בנקאי יהיה רשאי להפחית את סך כל הנכסים הנזילים שהוא חייב להחזיק לפי סעיף 11 בסכום כספי החסכונות בנכסים אלה;

הפחתת
הנכסים
הנזילים
במקרים
מסויימים

(1) בניירות-ערך שאושרו על-ידי משרד האוצר ובנק ישראל;
(2) לגבי חסכונות לתיכון ולחינוך גבוה — בהלוואות לצרכי חינוך או למטרות חינוכיות אחרות שאושרו על-ידי משרד האוצר ובנק ישראל, ובלבד שסכום ההלוואות הניתן להפחתה לא יעלה בכל עת על 75% מסך כל החסכונות כאמור המופקדים במוסד הבנקאי אותה שעה;

אולם מוסד בנקאי שעסקיו קבלת חסכונות לתיכון ולחינוך גבוה ומתן "פקדון מיוחד" — פקדון מיוחד שהופקד לפני י"א בחשוון תשכ"א (1 בנובמבר 1960) על ידי קופה במוסד בנקאי כהשקעה מוכרת כמשמעותה בתקנות הקופות.

13ב. (א) בסעיף זה, "נכס נזיל" — פקדון בבנק ישראל במטבע ישראלי שהופקד לצורך זה ואשר לפי תנאי הפקדתו אין להוציא מתוכו אלא —

שיעור
נכסים
נזילים

(1) כספים הדרושים למוסד הבנקאי לשם השקעתם כאמור בסעיף קטן (ג);

(2) לשם החזרת הפקדון המיוחד לקופה.

(ב) על אף האמור בפרק השני יחזיק מוסד בנקאי מכל סכום פקדון מיוחד — למעט אותו חלק מהפקדון שהושקע כאמור בסעיף קטן (ג) — נכסים נזילים בשיעור של 90% מסכום אותו פקדון מיוחד.

(ג) ואלה ההשקעות האמורות בסעיף קטן (א) פסקה (1) —

(1) השקעה בניירות-ערך של המדינה או שלפרעונם ניתנה ערבות של המדינה או שניתנו לגביהם הנחות לפי החוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות ממס-הכנסה), תשט"ז—1956, והם נרכשו מאת מי שמוציא אותם במישרין ואושרו לצורך זה על ידי שר האוצר לאחר התייעצות עם הנגיד.

(2) השקעה למטרות פיתוח, בדרך של הלוואה או בדרך אחרת, שאושרה על ידי שר האוצר, לאחר התייעצות עם הנגיד, ובלבד שסך כל השקעות אלה, שמותר להפחיתם מהנכסים הנזילים כאמור בסעיף קטן (ב), לא יעלה —

(א) עד כ' בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958) ועד בכלל, על

40% מסך כל הפקדונות המיוחדים המופקדים במוסד הבנקאי;

(ב) אחרי כ' בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958), על 50%

מסך כל הפקדונות האמורים.

הנגיד רשאי, לאחר התייעצות עם שר האוצר, להתיר מתן הלוואה מסויימת לתקופה שתיקבע בהיתר, אף אם סך כל ההשקעות לפי פסקה זו עולה על השיעורים האמורים, ובלבד שסכום ההלוואה האמורה לא יעלה על 20% מסך כל הפקדונות המיוחדים.

13ג. (א) בסעיף זה, "נכסים נזילים" — הנכסים הנזילים המפורטים בסעיף 2.

(ב) על אף האמור בפרק השני יחזיק מוסד בנקאי מכל סכום פקדון המופקד במוסד בנקאי על ידי קופה על מנת להלוותו לחבר הקופה לפי תקנה 18 (א) (1) לתקנות הקופות — למעט סכום שהילווה כך וטרם סולק — נכסים נזילים בשיעור של 90% מסכום אותו פקדון.

נכסים
נזילים
מפקדונות
אחרים של
קופות

(ג) אל אף האמור בפרק השני יחזיק מוסד בנקאי מכל סכום פקדון המופקד במוסד הבנקאי על ידי קופה על מנת להשקיעו כאמור בתקנה 18 (א) (2) לתקנות הקופות — למעט הסכום שהשקיע כך וטרם מומש — נכסים נזילים בשיעור של 90% מסכום אותו פקדון.

פרק ששי: הוראות שונות

14.	הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשט"ו—1953, בטלות.	ביטול
15.	תחילתן של הוראות אלה היא ביום י' בשבט תשי"ח (31 בינואר 1958).	תחילה
16.	להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957".	השם

ט' בכסלו תשי"ח
2 בדצמבר 1967

ד' הורוביץ
נגיד בנק ישראל

חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954

הוראות בדבר קביעת שיעורי ריבית על הפרש בנכסים נזילים¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 51 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954², ולאחר התייעצות עם הוועדה, אני מורה לאמור:

1.	מוסד בנקאי שלא החזיק בתקופה כלשהי נכסים נזילים בשיעורים ובהרכב הקבועים בפרק השני להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957 ³ (להלן הוראות הנזילות), חייב בתשלום ריבית על ההפרש שבין סך-כל הנכסים הנזילים שאותו מוסד היה חייב להחזיק באותה תקופה לפי הפרק האמור לבין סך-כל הנכסים הנזילים שהחזיק באותה תקופה, כמפורט להלן:	תשלום ריבית על הפרש בנכסים נזילים במטבע ישראלי
(1)	על הפרש שאינו עולה על 2% של הפקדונות הקובעים בסעיף 1א פסקאות (2), (3) ו-(8) להוראות הנזילות (להלן — הפקדונות הקובעים)	
(2)	על הפרש העולה על 2% ואינו עולה על 3%	— 8% לשנה
(3)	על הפרש העולה על 3% ואינו עולה על 4%	— 9% לשנה
(4)	על הפרש העולה על 4% מהפקדונות הקובעים	— 10% לשנה
(5)	ב ט ל ה	— 11% לשנה
(6)	ב ט ל ה	

⁹ ק"ת 501, תשט"ו, עמ' 629.
¹ ק"ת 1873, תשכ"ו, עמ' 1858; ק"ת 1928, תשכ"ו, עמ' 2806; ק"ת 2022, תשכ"ז, עמ' 1955.
² ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 192.
³ ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 1990, תשכ"ז, עמ' 1310.

תשלום
ריבית
על הפרש
בנכסים
נזילים
אחרים

2. מוסד בנקאי שלא החזיק בתקופה כלשהי נכסים נזילים בשיעורים ובהרכב הקבועים בפרקים השלישי, הרביעי והחמישי להוראות הנזילות, חייב בתשלום ריבית בשיעור של 10% לשנה על ההפרש שבין סך-כל הנכסים הנזילים שאותו מוסד היה חייב להחזיק באותה תקופה לפי הפרקים האמורים ובין סך-כל הנכסים הנזילים שהחזיק באותה תקופה.

חישוב
הריבית

3. הריבית אשר מוסד בנקאי חייב לשלם לפי סעיפים 1 ו-2 תחושב על ההפרש כאמור באותם סעיפים כפי שהיה בגמר העסקים בכל יום.

הקטנת
הפרש
בנכסים
נזילים

4. (א) על אף האמור בסעיף 3, מוסד בנקאי — המגיש דינים וחשבונות יומיים על נכסיו הנזילים, כאמור ב"דרישה בדבר הגשת דינים וחשבונות" 4 — אשר בשבוע פלוני נוצר אצלו הפרש ממוצע — יהא רשאי לכסות את ההפרש הממוצע תוך השבועיים שלאחר תום השבוע שבו הוא נוצר, על-ידי שיגדיל את נכסיו הנזילים בסכום אותו הפרש מעל לשיעור הנדרש.

(ב) לא כוסה ההפרש הממוצע עד תום השבועיים, כאמור בסעיף-קטן (א), או שנוצר באותם שבועיים הפרש ממוצע נוסף — ישלם המוסד הבנקאי לבנק ישראל, בעד שלושת השבועות יחד — ריבית לפי השיעורים הקבועים בסעיפים 1 ו-2, הכל לפי הענין; הריבית תחושב על שליש מסך-כל ההפרשים הממוצעים בשלוש השבועות הנוגעים בדבר, שלא כוסו כאמור בסעיף-קטן (א).

(ג) כל תקופה של שלוש שבועות כאמור בסעיף זה חוזרת ומתחדשת בכל שבוע שבו נוצר לראשונה הפרש בנכסים נזילים.
(ד) לענין סעיף זה —

"שבוע" — שבוע המתחיל ביום חמישי ומסתיים ביום הרביעי שלאחריו;
"השיעור הנדרש" — הממוצע היומי של סך-כל הנכסים הנזילים שמוסד בנקאי חייב להחזיק בשבוע פלוני לפי הפרק השני ולפי הפרקים השלישי, הרביעי והחמישי להוראות הנזילות, הכל לפי הענין;
"הפרש ממוצע" — ההפרש שבין השיעור הנדרש ובין הממוצע היומי של סך-כל הנכסים הנזילים הנוגעים בדבר שהחזיק המוסד הבנקאי באותו שבוע.

חישוב
ריבית
על הפרש
בנכסים
נזילים
מסויימים

4א. (א) על אף האמור בסעיפים 3 ו-4, הרבית אשר מוסד בנקאי — המגיש דינים וחשבונות יומיים על נכסיו הנזילים, כאמור ב"דרישה בדבר הגשת דינים וחשבונות" — חייב לשלם לפי סעיף 1 על ההפרש שבין הסכום שאותו מוסד היה חייב להחזיק לפי סעיף 3 (1) להוראות הנזילות לבין הסכום שהחזיק לפי הסעיף האמור — תחושב לגבי שבוע פלוני על ההפרש השבועי הממוצע.
(ב) לענין סעיף זה —

"שבוע" — השבוע המתחיל ביום חמישי ומסתיים ביום הרביעי שלאחריו;
"ההפרש השבועי הממוצע" — ההפרש שבין הממוצע היומי של הסכומים שמוסד בנקאי היה חייב להחזיק בשבוע פלוני, לפי ס' 3 (1) להוראות הנזילות, ובין הממוצע היומי של הסכומים הנוגעים בדבר שהחזיק המוסד הבנקאי באותו שבוע.

5. הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ה—1964⁵ — בטלות.

ביטול

⁴ י"פ 1271, תשכ"ו, עמ' 1460; י"פ 1369, תשכ"ז, עמ' 1684.
⁵ ק"ת 1647, תשכ"ה, עמ' 380; ק"ת 1843, תשכ"ו, עמ' 970.

השם 6. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ו—1966".

כ"ה בניסן תשכ"ו
15 באפריל 1966

ד' הורוביץ
נגיד בנק ישראל

פקודת הבנקאות, 1941

צו בדבר תשלומים בעד ערבויות מעל למותר

בתוקף הסמכות לפי סעיף 14א' לפקודת הבנקאות, 1941¹, שהועברה אלי על-ידי הממשלה, ולאחר התייעצות עם הוועדה, אני קובע לאמור:

1. על אף הקבוע בסעיף 4 לצו הבנקאות (שיעורי ערבויות להבטחת אשראי), תשכ"ה—1965², ישלם בנק לבנק ישראל, במקום כל תשלום שהוא חייב לשלמו על פי הסעיף האמור לגבי התקופה שבין י"ט בטבת תשכ"ז (1 בינואר 1967) ועד כ"ז בתשרי תשכ"ח (31 באוקטובר 1967), סכום השווה ל-1% לשנה מן הסכום הממוצע של העליות לשני חודשים רצופים.

תשלום
בעד
ערבויות
מעל
למותר

2. לצו זה ייקרא "צו הבנקאות (תשלום בעד ערבויות מעל למותר) (הוראת שעה), תשכ"ח—1967".

השם

י' בחשון תשכ"ח
13 בנובמבר 1967

ד' הורוביץ
נגיד בנק ישראל

חוק בנק ישראל תשי"ד—1954

הוראות בדבר קביעת שיעורי ריבית על הפרש בנכסים נזילים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 51 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954¹, ולאחר התייעצות עם הוועדה, אני מורה לאמור:

1. על אף הקבוע בסעיפים 1 ו-2 להוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים), תשכ"ו—1966² — לגבי התקופה שמיום י"ט בטבת תשכ"ז (1 בינואר 1967) ועד כ"ז בתשרי תשכ"ח (31 באוקטובר 1967) ועד בכלל, יהיו שיעורי הריבית הקבועים בסעיפים האמורים 1% לשנה.

הפחתת
שיעור
הריבית
לתקופה
מסויימת

¹ ע"ר 1941, תוס' 1, מס' 1134, עמ' 69; ס"ח 444, תשכ"ה, עמ' 50; ס"ח 472, תשכ"ו, עמ' 14.

² ק"ת 1685, תשכ"ה, עמ' 1395.

¹ ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 192.

² ק"ת 1873, תשכ"ו, עמ' 1858; ק"ת 1928, תשכ"ו, עמ' 2086;

ק"ת 2022, תשכ"ז, עמ' 1955; ק"ת 2058, תשכ"ז, עמ' 2624.

השם 2. להוראות אלה ייקרא "הוראות בנק ישראל (קביעת שיעור ריבית על הפרש בנכסים נזילים) (הוראת שעה), תשכ"ח—1967".

ד' הורוביץ
נגיד בנק ישראל

י"א בחשון תשכ"ח
14 בנובמבר 1967

דברי הסבר

בהתאם להוראות הנ"ל הוקטן לאחוז אחד לשנה שיעור התשלום לבנק ישראל בעד ערבויות מעל לסכום המותר וכן שיעור הריבית על גרעונות בנכסים הנזילים. הקטנה זו הינה לתקופה מוגבלת מיום י"ט בטבת תשכ"ז (1.1.1967) ועד כ"ז בתשרי תשכ"ח (31.10.1967). לאחר תום תקופה זו חלים השיעורים הרגילים הנהוגים בהתאם להוראות.

הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957

הודעה בדבר סכום ההפחתה של נכסים נזילים לפי סעיף 6

1. אני מודיע בזה, כי בהתאם לסעיף 6 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957¹ (להלן—ההוראות), קבעתי שסכום ההלוואות, אשר בו רשאי מוסד בנקאי כמשמעותו בהוראות, להפחית את נכסיו הנזילים שעליו להחזיק לפי ההוראות, לא יעלה על 25% מסך כל הפקדונות המפורטים בסעיף 1א פסקאות (2) ו-(8) להוראות, ובכלל זה 8% המיועדים למתן הלוואות למימון ייצוא (להלן—8% לייצוא).
2. בעקבות האמור בסעיף 2 (ב) להוראות, היה נכיון משנה שעשה מוסד בנקאי בבנק ישראל במסגרת קרנות למימון ייצוא פחות מנכיון המשנה שהיה רשאי לעשותו כאמור, או עודף עליו—ההפרש שבין שני הנכיונות לא ייוקף לחשבון סכום ההלוואות אשר בו רשאי מוסד בנקאי להפחית את נכסיו הנזילים שעליו להחזיק לפי ההוראות, כאמור בסעיף 1.
3. לא ניתנו 8% לייצוא, יקטנו 25% האמורים בסעיף 1 בהפרש שבין 8% ובין האחוז שניתן בפועל כהלוואות למימון ייצוא מתוך סך כל הפקדונות האמורים בסעיף 1.
4. סעיף 3 לא יחול על מוסד כספי כמשמעותו בצו בנק ישראל (מוסדות כספיים), תשכ"ב—1962², ועל מוסד בנקאי ש-8% לייצוא אינם מגיעים אצלו ל-250,000 ל"י, וכל עוד אינם מגיעים לסכום זה.
5. ההודעה בדבר סכום ההפחתה של נכסים נזילים לפי סעיף 6, שפורסמה בילקוט הפרסומים 1315, תשכ"ז, עמ' 293—בטלה מיום תחילתה של הודעה זו.
6. תחילתה של הודעה זו היא ביום י"ג במרחשון תשכ"ח (16 בנובמבר 1967).

ד' הורוביץ
נגיד בנק ישראל

י' חשון תשכ"ח
13 בנובמבר 1967

ה ע ר ה : בק"ת 2058, תשכ"ז, עמ' 2624 התפרסמה הוראת שעה דומה להוראת שעה זו אשר נגעה לתקופה 25.5.67 ועד 21.6.67, דהיינו לתקופה החופפת חלק מהתקופה שלגביה אמורה הוראת שעה זו.

¹ ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 1928, תשכ"ו, עמ' 2805.
² ק"ת 1330, תשכ"ב, עמ' 2183; ק"ת 1692, תשכ"ה, עמ' 1467.

הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957

הודעה בדבר הלוואות לייצוא לפי סעיף 7

1. אני קובע בזה, בהתאם לסעיף 7 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), תשי"ח—1957 (להלן — ההוראות), כי אם בגמר העסקים ביום האחרון של השבוע פחתה יתרת הלוואות לייצוא שנתן מוסד בנקאי מ-6% לגבי התקופה שמיום י"ז באדר ב' תשכ"ז (29 במרס 1967) עד יום ט"ז בשבט תשכ"ח (14 בפברואר 1968) ועד בכלל, ומ-7% לגבי התקופה שמיום כ"ב בשבט תשכ"ח (21 בפברואר 1968) ואילך — מסך כל הפקדונות המפורטים בסעיף 1א פסקאות (2) ו-(8) להוראות, אזי יגדל סכום הנכסים הנזילים שעל אותו מוסד בנקאי להחזיק בבנק ישראל על-פי סעיף 3 (1) להוראות, במשך כל השבוע שלאחר אותו שבוע, בסכום השווה להפרש שנוצר כאמור. "שבוע" — כהגדרתו בסעיף 7 להוראות.

2. הודעה זו אינה באה לגרוע מן האמור בהודעה בדבר סכום ההפחתה של נכסים נזילים לפי סעיף 6 שפורסמה בילקוט הפרסומים 1315, תשכ"ז, עמ' 293, אלא באה להוסיף עליו; והיא לא תחול על המוסדות המאוזכרים בסעיף 4 לאותה הודעה.

3. ההודעה בדבר הלוואות לייצוא לפי סעיף 7, שפורסמה בילקוט הפרסומים 1323, תשכ"ז, עמ' 524, בטלה מיום תחילתה של הודעה זו.

ד' הורוביץ
נגיד בנק ישראל

י"א חשון תשכ"ח
14 בנובמבר 1967

דברי הסבר

1. בהתחשב בעליה הניכרת שחלה מסוף מרס 1967 בסכום הפקדונות המוחזקים במוסדות הבנקאיים, וכתוצאה מכך גם במכסת הלוואות לייצוא לפי סעיף 7 להוראות המחושבת בשיעור של 7% מפקדונות אלה, ובהתחשב בכך שלא חלה עליה מקבילה במימון הייצוא, הוחלט להקטין את מסגרת הלוואות לייצוא מ-7% מהפקדונות כאמור ל-6%. הקטנה זו תחול בדיעבד מיום י"ז באדר ב' תשכ"ז (29.3.1967) עד יום ט"ו בשבט תשכ"ח (14.2.1968).

החל מיום כ"ב בשבט תשכ"ח (21.2.1968) תוחזר המסגרת לשיעור של 7% מהפקדונות, כלומר שאם ביום זה לא תגיע יתרת הלוואות המכוונות לייצוא ל-7% מהפקדונות, יצטרך המוסד הבנקאי להחזיק בבנק ישראל את ההפרש בין המסגרת של 7% מהפקדונות לבין הלוואות במשך השבוע המתחיל ביום ה' — כ"ב בשבט תשכ"ח (22.2.1968).

2. כדי להקל על מוסדות בנקאיים קטנים שאינם עוסקים במימון הייצוא, הורחב הפטור לפי סעיף 4 להודעה בדבר סכום ההפחתה של נכסים נזילים לפי סעיף 6 להוראות הנזילות.

החל מיום י"ג חשון תשכ"ח (16.11.1967) מוסד בנקאי ש-8% מהפקדונות המחייבים נזילות בשיעור של 65% אינם מגיעים אצלו לסך 250,000 ל"י אינו חייב להקציב מהאשראי שמחוץ למסגרת הנזילות אשראי למימון הייצוא עד לשעור של 8% מהפקדונות. מוסד בנקאי שפטור זה חל עליו פטור גם מהוראות סעיף 7 להוראות הנזילות.

¹ ק"ת 753, תשי"ח, עמ' 432; ק"ת 1969, תשכ"ז, עמ' 977.